

Agham at Paglikha

Agham at Paglikha

"Sa simula nilikha ng Diyos ang langit at ang lupa."
Genesis 1:1

Patuloy na natututo ang mga siyentipiko tungkol sa kalawakan at kakumplikado ng sansinukob. Marami sa kanila ang bukas-palad na inaamin na habang mas lalo nilang pinag-aaralan ito, mas lalo silang napapaniwala na ang may pananagutan sa lahat ng kadakilaan nito ay isang Kataas-taasang Matalinong Maylalang. Malinaw na nakita ito noon pa man ng Propeta David, na sumulat, "Ang langit ay nagpapahayag ng kaluwalhatian ng Diyos; at ang kalangitan ay nagsasalaysay ng gawa ng kaniyang mga kamay. Araw-araw ay nagpapahayag ng kaalaman; gabi-gabi ay nagpapabatid ng balita." Awit 19:1,2

Tiniyak sa atin ni Propeta Isaias na ang Diyos "nag-anyo sa lupa . . . hindi niya ito nilikha na walang kabuluhan, inanyo niya ito upang tirhan." (Isaias 45:18). Malinaw na inanyo ng Diyos ang lupa upang tirhan. Ipinapakita ng salaysay sa Genesis tungkol sa paglikha na ang pangunahing maninirahan sa lupa ay ang tao.

Nang likhain Niya ang ating mga unang magulang, sinabi ng Diyos sa kanila, "Maging mabunga kayo, at magparami, at punuin [Hebreo, punuin] ninyo ang lupa, at supilin ito: at magkaroon kayo ng kapangyarihan sa mga isda sa dagat, at sa mga ibon

sa himpapawid, at sa bawat bagay na may buhay na gumagalaw sa lupa." (Genesis 1:28). Ngunit upang ganap na matanggap ang pamana na ito, kinakailangan patunayan ng tao ang kanyang katapatan sa banal na batas. Nabigo si Adan dito at napailalim sa hatol ng kamatayan.

Hindi ito nangangahulugang nabigo ang layunin ng Diyos. Ipinapakita ng Bibliya na, sa pamamagitan ni Cristo, naglaan ang Diyos ng p na pagtubos para sa nalagpak na tao. "Sapagkat kung paanong sa Adan ang lahat ay namamatay, gayon din naman sa Cristo ang lahat ay papabuhayin." (1 Corinto 15:22). Ang tao ay babawiin mula sa kanyang pagsuway at bibigyan ng pagkakataon na patunayan na karapat-dapat siyang mabuhay sa kamangha-manghang tahanan na inihanda ng kanyang Lumalang. Ang lupa ay lubusang matitirahan, hindi ng isang lahing nalalagas, kundi ng isang lahing muling nabawi sa perpektong buhay, at pinatibay laban sa kasalanan sa pamamagitan ng kaalaman mula sa karanasan sa kakila-kilabot na bunga ng pagsuway.

Ang dakilang proyektong ito ng pagpapanumbalik sa mga patay at namamatay na lahi ng tao ay inilalarawan sa Bibliya sa pamamagitan ng salitang "pagkabuhay na mag-uli." Tinawag din ito ni Pedro na "panahon ng pagpapanumbalik" na ayon sa kaniya ay sinalita ng mga banal na propeta ng Diyos mula pa noong nilikha ang mundo. (Mga Gawa 3:20,21). Kung paanong inilalahad ng mga unang kabanata ng Bibliya ang mahahalagang katotohanan tungkol sa paglikha at pagbagsak ng tao, gayundin naman, inilalantad ng

natitirang bahagi ng Bibliya ang plano ng Maylalang para sa pagpapanumbalik ng mga nilalang Niya upang mamahala sa lupa.

Dapat nitong palakasin ang ating pananampalataya sa Bibliya bilang pahayag ng plano ng Diyos para sa atin, kapag napagtanto natin kung gaano katumpak nitong inilalarawan ang maraming mahahalagang katotohanan tungkol sa daigdig. Halimbawa, naniniwala ang mga sinaunang tao na patag ang daigdig, ngunit napatunayan na ngayon na bilog ito. Ang katotohanang ito ay binanggit na ng Bibliya 3,000 taon na ang nakalipas. Sa Aklat ni Isaias, mababasa natin ang "bilog ng lupa." Isaias 40:22

Itinuro ng mga sinaunang pantas sa India na ang mundo ay sinusupportahan ng likod ng isang elepante na nakatayo sa isang pagong. Kilala ang mga Griyego sa kanilang dakilang karunungan, ngunit ang pinakamahusay na teorya na kanilang nabuo ay , na ang mundo ay nakapatong sa likod ni Atlas. Ipinahayag ng Bibliya ang katotohanan hinggil sa puntong ito nang matagal bago ito matuklasan ng karununganang pantao. Sinabi ni Propeta Job tungkol sa Maylalang, "Inyayayata Niya ang hilagaan sa ibabaw ng kalawakan at binibitin ang lupa sa kawalan." Job 26:7

MGA SALALANGAYIN NG DAIGDIG

Tinanong ng Maylalang si Job, "Nasaan ka nang ilatag ko ang mga saligan ng lupa? Ipahayag mo, kung may kaalaman ka." At muli, "Ano ang sumusuporta sa mga saligan nito, at sino ang naglatag ng pangunahing bato

nito?" (Job 38:4,6). Sa liwanag ng mga katotohanang heolohikal na naitatag na ngayon, lumilitaw na ang mga tanong na ito ay tumutukoy sa tiyak na mga katangian sa pagbuo ng daigdig. Ang tahanan ng tao ay may "mga saligan" na matibay na nakatayo sa pinaniniwalaang solidong masa ng nikelyo-bakal na bumubuo sa pinakaloob na bahagi ng sentro ng daigdig.

Ang "batong pang-sulok" ng daigdig ay katulad ng 'pangunahing batong pang-sulok' ng isang piramide, maliban na lang na sa halip na nasa ibabaw ay nasa gitna ito. Kaya, ang buong bigat ng daigdig ay dumadagsa sa gitnang pinakaloob nito. Sa "The Making of the Earth" (Encyclopedia of Modern Knowledge, pahina 192, 193), binanggit ni Propesor J. W. Gregory ang pitong malalaking pundasyon na sumusuporta sa itaas na balat ng daigdig. Matatagpuan ang mga ito sa Hilagang Amerika at Timog Amerika, Asya, Aprika, Australia, at dalawa sa Europa.

Bagaman napakalaki ng bigat ng mga karagatan at matibay ang kanilang salig na gawa sa mabigat na materyal na basaltiko, naglaan ang Panginoon ng karagdagang suporta para sa mga kontinente ng E . Hindi kataka-taka na isinulat ng salmista tungkol sa Maylalang, "Nilagay Niya ang mundo sa kaniyang saligan upang hindi ito kailanman matalastas." Awit 104:5

MGA SUKAT

Tinanong ng Diyos si Job ng isa pang mahalagang tanong tungkol sa lupa: "Sino ang nagtakda ng sukat nito, kung alam mo? o sino ang naglatag ng panukat dito?" (Job 38:5). Mahalaga ang mga sukat para sa isang arkitekto kapag nagdidisenyo ng isang gusali. Hindi lamang dapat may tamang proporsyonal na sukat ang gusali mismo, kundi dapat itong kaugnay sa mga nakapaligid na bagay at kalagayan.

Kaya, ganoon nga ang disenyo ng daigdig. Pinili ng Dakilang Arkitekto ang mga sukat na angkop sa bawat paraan para sa layunin ng Kanyang disenyo. Ang diyametro ng daigdig ay humigit-kumulang 8,000 milya. Ang kahalagahan ng sukat na ito ay nauunawaan lamang kapag inihambing ito sa mas maliit na sukat ng buwan, at sa mas malalaking sukat ng Jupiter at Saturn.

Ang mga karagatan ng daigdig, ayon sa paniniwala, ay nagmula sa singaw ng tubig na inilabas noong unang yugto ng pagbuo ng daigdig nang ito ay isang mainit na masa. Ang diyametro ng daigdig ang magtatakda, dahil dito, sa dami ng singaw na ito kaugnay ng sukat ng ibabaw nito. Sa kaso ng buwan, dahil mas maliit ito, napakaliit ng tubig na nagmula sa mga gas nito kaya tuluyang natuyo ito nang lumamig ang buwan, na nagbunga na walang tubig sa buwan. Sinasabi naman sa atin ng mga siyentipiko na ang mga planetang kasinglaki ng Jupiter at Saturn ay naglabas ng napakalaking dami ng singaw ng tubig kaya ang kanilang mga lupain ay tuluyang nalubog sa napakalalim na tubig o yelo. Kung ang daigdig ay dapat maging matitirhan para sa tao, kailangan itong

maging tamang sukat, at alam ng banal na Arkitekto kung ano ang sukat na iyon.

Dapat ding eksakto ang distansya mula sa araw upang mainitan nang tama ang daigdig ngunit hindi masyadong uminit. Ang araw ay nasa tinatayang 93 milyong milya ang layo mula sa daigdig. Sinasabi sa atin ng mga siyentipiko na kung ilalayo ang araw sa 120 milyong milya, tayo ay manginginig sa lamig hanggang sa mamatay. O, kung dadalhin ang araw sa loob ng 60 milyong milya mula sa daigdig, tayo ay mapapaso hanggang sa mamatay; na kahit ang mga halaman ay mapapahamak ng init.

Gaano kahalaga ang mga tanong na itinatanong ng Maylalang kay Job – "Sino ang nagtakda ng sukat nito, kung alam mo? o sino ang naglatag ng panukat nito?" Hindi ito mga walang kabuluhang tanong. Idinisenyo ito ng Maylalang upang ihayag ang kanyang karunungan at pag-ibig sa pagbibigay ng napakagandang tahanang ito para sa sangkatauhan.

PAANO NILIKHA

Hindi ipinaliwanag ng Bibliya kung paano nagawa ng Diyos ang Kanyang paglikha. Sinasabi lamang ng Bibliya na "Nilalang ng Diyos ang langit at ang lupa." Gayunpaman, karaniwang pinapayagan ng mga siyentipiko na anuman ang pinagmulan ng materyal na bumubuo sa lupa, nagkaroon ng panahon na ang ibabaw nito ay mainit na natunaw na masa, na unti-unting lumamig hanggang sa maging kung ano ito ngayon.

Sa pangkalahatan, inilalarawan ito ng Bibliya sa simpleng pahayag na ang lupa ay "walang anyo at walang laman," , ibig sabihin, walang hugis. (Genesis 1:2). Mula sa panahong ito, nang ang lupa ay hindi pa angkop para sa buhay, umiikot ang unang kabanata ng Genesis. Ang rekord na ito ng Paglikha ay tumutukoy sa anim na yugto, araw, o mga panahon ng pag-unlad sa pagdadala ng lupa sa kasalukuyang mabubuhay na kalagayan.

PAMALIKHA

Natuklasan ng mga heologo ang maayos na pag-unlad na ito, at bagaman hindi nila ginagawa ang parehong bilang ng paghahati ng panahon gaya sa Genesis, ang kanilang mga natuklasan tungkol sa kung ano ang nangyari sa iba't ibang yugto ng pag-unlad ay kahanga-hangang kaayon ng Genesis. Binibigyan tayo ng mga siyentipiko ng apat na pangunahing panahon, na kanilang hinahati sa mas maiikling panahon.

Hindi kailangang maging masyadong mahigpit sa pagtukoy ng pagkakapareho sa pagitan ng mga panahong itinakda ng mga siyentipiko at ng mga "araw" ng Genesis. Pagkatapos ng lahat, ang tala ng Bibliya kung paano inihanda ang lupa upang suportahan ang buhay ay nakasaad sa tatlumpu't isang maiikling talata, samantalang halos hindi mabilang na mga tomo ang naisulat ng mga siyentipiko tungkol sa dakilang gawaing iyon. Ang anim na pangkalahatang dibisyon ay tila lahat ng itinuring ng Maylalang na kinakailangang banggitin upang

mabigyan ang kaniyang mga taong may paggalang ng impormasyong kailangan nila upang mapanatili ang kanilang pananampalataya.

ANG UNANG ARAW

Sa simula ng unang "araw" ang Espiritu ng Diyos – ang Kaniyang makapangyarihang kapangyarihan – ay "lumipad sa ibabaw ng mga tubig." (Genesis 1:2). Ang salitang Hebreo na isinaling "moved" ay nangangahulugang mag-itlog, gaya ng inahin na nagbabantay sa ibabaw ng pugad nito. Tulad ng alam natin, may ilang yugto ang proseso ng pag-iitlog ng ibong- . Nagtitipon ng mga sanga upang bumuo ng pugad. Pinapalaan ito ng damo o iba pang mas malalambot na materyales, at sa huli ay tinatakpan ng malambot na balahibo para sa ginhawa ng mga sisiw. Pagkatapos ay inilalagay ang mga itlog at pinapainit ang mga ito hanggang sa magsigising ang mga sisiw.

Sa pangkalahatan, ito ay isang angkop na paglalarawan kung paano ang Espiritu, o kapangyarihan, ng Manlilikha ay nagbantay sa ibabaw ng mga tubig ng daigdig, upang sa huli ay maihanda ang isang tahanan para sa napakaraming nilalang na nasa isip Niya para sa daigdig, at lalo na para sa tao. Nagsimula ang pagmumuni-muning iyon sa simula pa ng unang araw, nang "ang kadiliman ay nasa ibabaw ng kalaliman," at nagpatuloy ito hanggang ang tao, lalaki at babae, ay nilikha sa kanyang wangis sa pagtatapos ng ikaanim na "araw." Genesis 1:2,27-31

Nang magsimulang magpalutang-lutang ang espiritu ng Diyos sa ibabaw ng mga tubig, "ang kadiliman ay

nasa ibabaw ng kalaliman." Dahil ito ay bago pa ang panahon nang paghiwalayin ang lupa at tubig, ang ibabaw ng daigdig ay isang malawak na karagatan. Tinanong ni Dios si Job, "Sino ang nagsara sa dagat ng mga pinto, nang ito'y sumabog, na parang lumabas mula sa sinapupunan? Nang gawen ko ang ulap na maging balabal nito, at ang malabong kadiliman na maging lampin nito?" Job 38:8,9

Ang tanong ng Diyos ay maaaring magmungkahi ng paraan kung paano nabuo ang dagat. Sang-ayon ang mga siyentipiko na habang lumalamig ang masa ng daigdig, nabuo ang isang matigas na balat sa panlabas. Sa isang panahon, pinigil ng balat na ito ang mga mainit na gas, o, gaya ng ipinahihwatig ng tanong ng Diyos, "sinara . . . gamit ang mga pinto." Ngunit ang nakakulong na gas ay nagdulot ng napakalakas na presyon at "sumabog" sa pamamagitan ng di-mabilang na maliliit na bulkan, kumalat sa ibabaw ng lupa, at pagkatapos ay lumamig, tumigas, at bumagsak sa mainit na ibabaw ng mundo. Sa ganitong paraan, ang dagat ay "ipinanganak," na inihalintulad ng Diyos sa paglabas mula sa sinapupunan.

Sinabi ng Maylalang, "Magkaroon ng liwanag," at dahil sa kautusang ito "nagkaroon ng liwanag." (Genesis 1:3). Malinaw na napatunayan ng mga siyentipiko na nilikha ang araw bago pa ang lupa, at malamang ito ang tinutukoy na liwanag sa kautusang iyon ng Maylalang, bagaman hindi ito nakalusot sa mga ulap ng singaw at gas na bumabalot sa lupa nang kasing-liwanag ng sa huli.

Genesis 1:4,5: "Pinaghiwalay ng Diyos ang pagitan ng liwanag at ng kadiliman. At tinawag ng Diyos ang liwanag na Araw, at ang kadiliman ay tinawag niyang Gabi." Ang mismong daigdig ang naghiwalay sa pagitan ng kadiliman at ng liwanag. Ang bahagi ng daigdig na nakaharap sa araw ay magiging liwanag, kung ikukumpara sa kadiliman sa kabilang panig ng globo.

HINDI APAT NA LINGGONG

Nang ang liwanag ng araw ay nagsimulang mahinang tumagos sa makapal na ulap ng halumigmig na bumabalot sa mundo, nagwakas ang unang yugto ng pagbabantay ng Diyos sa planeta. Sinasabi sa talaan, "Ang gabi at ang umaga ang unang 'araw.'" (Genesis 1:5). Ang ilan ay naligaw dahil sa salitang "araw" na ginamit sa pahayag na ito. Ito ay pagsasalin ng salitang Hebreo na "yowm." Bagaman madalas sa Lumang Tipan ang salitang ito ay inilalapat sa literal na araw na labindalawa o dalawampu't apat na oras, hindi ito nilimitahan ng mga banal na manunulat sa ganoong paggamit.

Sa Exodo 13:10, Levitico 25:29, Bilang 9:22, at sa iba pang mga lugar, ang parehong salitang Hebreo ay isinalin bilang " " o "taon." Sa Genesis 40:4 at Josue 24:7 ito ay isinalin bilang "panahon." Sa Genesis 4:3 at 26:8, at sa maraming iba pang lugar, ang "yowm" ay isinalin bilang "panahon." Malinaw na ipinapakita ng mga sangguniang ito na ang kahulugan ng salitang Hebreo na ito ay hindi limitado sa isang araw na may dalawampu't apat na oras.

Bukod pa rito, madalas gamitin ng Bibliya ang salitang "araw" sa mas malawak na kahulugan. Ang apatnapung taong pananatili ng mga Israelita sa ilang ay tinutukoy bilang "araw ng tukso sa ilang." (Awit 95:8). Tinutukoy ni Isaias ang kapanahunan ng kaharian ni Cristo sa lupa bilang isang "araw." (Isaias 11:10). At sa Genesis 2:4 ang buong panahon ng paglikha ay "ang araw na ginawa ng Panginoong Dios ang lupa at ang langit."

Malinaw, samakatuwid, na ang salitang Hebreo na "yowm" ay simpleng tumutukoy sa isang panahon, panahong-panaon, o kapanahunan na nagaganap ang ilang mga kaganapan, o natatapos ang isang partikular na gawain.

Binasa natin na "ang gabi at ang umaga ang unang araw." Ang salitang Hebreo na isinaling "gabi" rito ay literal na nangangahulugang "sapit ng gabi," o "kadiliman." Ang malinaw na nais ipaintindi sa atin ng Banal na May-akda ay ang bawat yugto ng paglikha ay nagkaroon ng malabo at madilim na simula, at ang pagtatapos ng gawain ng bawat kapanahunan ay isang umaga ng kaliwanagan. Tunay na nangyari sa unang "araw" na nagsimula ito sa kadiliman, at nagtapos sa banal na kautusan, "Maging may liwanag."

ANG IKALAWANG ARAW

Sa ikalawang malikhaing panahon, nabuo ang atmospera ng daigdig. "At sinabi ng Diyos, Maging may matibay na kalawakan sa gitna ng mga tubig, at paghiwalayin nito ang tubig sa tubig." (Genesis 1:6).

Ang paghahating ito ng mga tubig sa pamamagitan ng "kalawakan" ay nangangahulugang nanatili sa lupa ang pangunahing masa ng tubig, habang napakaraming singaw ng tubig ang nakasuspindi sa atmospera.

Sinasabi ng mga siyentipiko na ang natitirang mga gas na nagmula sa mainit na daigdig, na karamihan ay nag-condense upang bumuo ng isang karagatan ng kumukulong tubig, ay ginamit na ngayon upang bumuo ng atmospera. Ngunit ang mga gas na ito ay kailangang ayusin ng banal na karunungan upang magbigay ng eksaktong tamang halaga ng oxygen na kinakailangan para sa maraming nilalang sa lupa na humihinga na kalaunan ay lilikhain.

Isinulat ng Propeta Isaias, "Inyayayata Niya ang kalangitan na parang tabing, at ibinubunad Niya ito na parang tolda na panirahan." (Isaias 40:22). Napakagandang paraan ng paglalarawan sa lawak ng atmospera na bumabalot sa daigdig!

Ang atmospera ng daigdig ay mahalaga sa buhay, hindi lamang dahil sa oksihenong ibinibigay nito para sa lahat ng nilalang na humihinga, kundi pati na rin dahil pinapayagan nito ang sistemang sirkulasyon na pinagkukunan ng tubig ang daigdig. Pinapasingaw ng araw ang tubig sa mga karagatan, itinataas ito sa atmospera, at bumabagsak sa lupa bilang ulan o niyebe. Tinanong ng Diyos si Job, "Sino ang nagpapabagsak ng ulan sa lupang tigang, sa ilang na walang naninirahan? Sino ang nagpapadala ng ulan upang pasiyahan ang lupang tigang at magpausbong

ng malambot na damo? May ama ba ang ulan? Sino ang nanganak sa hamog?" Job 38:26-29

Ang atmospera ay may dalang bilyon-bilyong toneladang tubig na nakalutang, handang "wisikan" sa ibabaw ng lupa. Napakagandang sistema ng pagdidilig! Paano nito ipinapakita ang karunungan ng banal na Arkitekto! At gaano lamang ito kasimple ilarawan - Ginawa ng Diyos ang kalawakan at pinaghiwalay ang mga tubig na nasa ilalim ng kalawakan mula sa mga tubig na nasa ibabaw ng kalawakan: at ganoon nga. At tinawag ng Diyos ang kalawakan na Langit." (Genesis 1:7,8). Ang salitang Hebreo na isinalin dito bilang "langit" ay iisa rin sa isinalin bilang "hangin." Kaya't kasing-tama ring sabihin na tinawag ng Diyos na "kalawakan" ang hangin.

Nang makumpleto ang pagbuo ng atmospera ng daigdig, nagtapos ang panahong iyon. "At nang gabi at umaga ay ang ikalawang araw." Genesis 1:8

ANG IKATLONG ARAW

Sa ikatlong "araw" o kapanahunan, lumitaw ang mga tuyong lupain ng daigdig. "Sinabi ng Dios, Magsanib sa isang dako ang tubig sa silong ng langit [o hangin], at lumitaw ang tuyong lupa; at gayon nga ang nangyari. At tinawag ng Dios ang tuyong lupa na Daigdig; at ang pagtitipon ng tubig ay tinawag niyang Dagat; at ikinatuwa ng Dios." Genesis 1:9,10

Sinasabi sa Kawikaan 8:29 na ang Panginoon ay "nagbigay sa dagat ng kaniyang utos, na ang tubig ay

hindi lalampas sa kaniyang utos: nang itatag niya ang mga saligan ng daigdig." Sinabi sa atin na kung ang lahat ng masa ng kontinente sa daigdig ay pantayin, ang kabuuang lupain ng daigdig ay magiging isa hanggang dalawang milya sa ilalim ng karagatan. Tila, ganito ang kalagayan bago ang ikatlong araw ng paglikha.

Sa pamamagitan ng banal na kautusan, at sa ilalim ng kontrol ng banal na kapangyarihan, nagsimula ang pag-uga ng ibabaw ng daigdig na noo'y medyo malambot pa ang balat nito, na nagpalalim sa mga kailaliman ng karagatan at nagtaas sa ating mga kontinente. Tulad ng nasasaad sa Aklat ng Job, "Hanggang dito at hindi lalampas pa ang iyong lalakarin; dito titigil ang iyong mayabang na alon!" Job 38:10,11

"Naglagay ka ng hangganan na hindi nila malalampasan; na hindi sila babalik upang takpan ang lupa [tulad ng orihinal na ginawa ng mga karagatan]." (Awit 104:9). Gayundin, sa ikatlong panahon ng paglikha sinabi ng Diyos, "Maglabas ang lupa ng damo, ng halamang nagbubunga ng buto, . . . ayon sa uri nito, na ang buto ay nasa sarili nito, sa ibabaw ng lupa: at gayon nga ang nangyari." (Genesis 1:11). Sa ganitong paraan inilalarawan ang pinakamaagang anyo ng mga halaman.

Bagaman ang salitang Hebreo rito na isinalin na "damo" ay kalaunan inilapat sa literal na damo, tila sa tekstong ito ginagamit ito upang ilarawan ang mas pangkalahatang anyo ng malambot na halaman. Ang

ilang bersyon ng Bibliya ay isinasalin ito bilang "halaman."

Saklaw ng ikatlong yugto ng paglikha ang tinatawag ng mga siyentipiko na Panahong Carboniferous at maagang Panahong Permian. Noong panahong ito, ang masaganang halamang lumalago at naging tunay na kagubatan ang nagbigay ng materyal para sa mga deposito ng karbon sa daigdig.

Tumigil tayo sandali upang pansinin ang malalim na kahalagahan ng pahayag na "ayon sa kanyang uri." Ito ang paraan ng Panginoon upang sabihin na ang lahat ng uri ng buhay ay nakapirming, na wala n g pagbabagong-anyo mula sa isa patungo sa iba. Maaaring may maraming uri sa bawat species. Halimbawa, maraming uri ng rosas at aso, ngunit lahat sila ay rosas at aso. Si Darwin mismo, sa kanyang *Origin of the Species*, ay nagbigay ng prangkang pag-amin na ito: "Sa kabila ng lahat ng pagsisikap ng mga sanay na tagamasid, wala ni isang pagbabago ng species tungo sa isa pa ang naitala."

Tungkol sa mas mataas na anyo ng buhay ng halaman na kilala ngayon, iniulat na sinabi ni G. Darwin sa isang liham kay Sir Joseph Hooker, "Ang mabilis na pag-unlad ng lahat ng mas mataas na halaman sa loob ng mga kamakailang heolohikal na panahon ay isang kasuklam-suklam na misteryo." (*The Evolution of Plants*, pahina 42, Dr. D. H. Scott, M.A., L.L.D.). Ito ay isang "kasuklam-suklam" na misteryo para kay Darwin dahil lamang ito ay pagtanggig sa kanyang teorya ng ebolusyon.

Karaniwan, hindi pa handa ang mga siyentipiko na talikuran ang kanilang teorya ng ebolusyon, ngunit inaamin nila na pagdating sa mga heolohikal na tala na matatagpuan sa mga bato, may mga hindi maipaliwanag na puwang sa buong linya, mula sa pinakamababang anyo ng buhay ng halaman at hayop hanggang sa pinakamataas. Sa madaling salita, maraming "missing links," na malayang inamin ng mga kilalang siyentipiko tulad nina Wells, Huxley, Dana, at iba pa. May ilang siyentipiko ang nagsasalita ng "mabilis na paglipat" at "pagkakahiwalay," na nangangahulugang walang ebidensya na ang isang uri ay nag-evolve tungo sa isa pa.

Kinilala nina Wells at Huxley ang mga kahirapan. Gayunpaman, nagpatuloy sila batay sa purong imahinasyon upang gumawa ng mga "tampok," na inaamin na ang mga ito ay "pansamantala" at "haka-haka." Tinataya ng mga heologo na ang haka-hakang tulay na ito ay sumasaklaw sa agwat ng panahon na hindi bababa sa 500 milyong taon. Ang nakalulungkot dito ay ang karaniwang mambabasa ng mga akda ng mga kilalang lalaking ito ay hindi nakakakilala sa pagitan ng kanilang itinatag bilang katotohanan batay sa tala ng mga bato, at ng kanilang haka-hakang tulay.

Maaari nating buuin ang mga kaisipang ito sa pamamagitan ng isang sipi mula sa Pranses na propesor na si E. Perrier, na makikita sa pahina 75 ng kanyang aklat na "The Earth Before History." Sinulat niya: "Ang medyo biglaang paglitaw ng napakaraming anyong organiko ay minsang itinuturing na ebidensya laban sa teorya ng ebolusyon. Muli, napatunayan na

biglang lumitaw ang bagong flora at fauna sa ilang geolohikal na patong pagkatapos ng ganap na pagkawala ng mga mas lumang anyo na nakapreserba sa mga patong na kaagad na nauna rito." Ito, ayon kay Perrier, ay "itinuturing na isang hindi matutugunang argumento pabor sa magkakahiwalay na paglikha."

ANG IKAPANG-APAT NA ARAW

Ang ikaapat na "araw" ay kinasasangkutan ng araw, buwan, at mga bituin. Ang teksto ay nagsasabi, "Sinabi ng Diyos, 'Magkaroon ng mga ilaw sa kalawakan ng langit upang paghiwalayin ang araw mula sa gabi; at maging mga tanda, at para sa mga panaun, at para sa mga araw, at mga taon . . . Ginawa ng Diyos ang dalawang dakilang ilaw; ang mas dakilang ilaw upang mamuno sa araw, at ang mas maliit na ilaw upang mamuno sa gabi: ginawa rin niya ang mga bituin.'" Genesis 1:14-16

Maaaring madaling makuha ng basta-bastang mambabasa mula sa talaan na sa panahong ito nilikha ang araw at buwan, ngunit hindi ito ang kaso. Nilikha ang araw at buwan "sa simula" nang "likhain ng Diyos ang langit at ang lupa." Sila ay bahagi ng "langit." Genesis 1:1

Ang salitang Hebreo na isinalin dito bilang "ginawa" ay may mas malawak na kahulugan at gamit kaysa rito. Isinalin itong "itinakda" sa Awit 104:19. Ang Diyos ang "nagtalaga ng buwan para sa mga panaun: at nalalaman ng araw ang paglubog nito." Ang gawa ng Diyos sa ika-apat na araw ay hindi ang paglikha sa araw at buwan kundi ang pagtatalaga sa kanila "upang

mamuno sa araw at sa gabi," at upang maging para sa "mga tanda, at para sa mga panaun, at para sa mga araw, at mga taon."

Tulad ng nabanggit na natin kanina, ang liwanag ng araw ang bahagyang tumagos sa nakabalot na kadiliman na bumabalot sa mundo sa unang panahon ng paglikha nang sinabi ng Diyos, "Maging liwanag."

Malinaw na may ilang sinag ng araw na nakarating sa mundo bago ang ika-apat na "araw" ng paglikha, sapagkat kailangan ito ng mga halamang tumubo sa ikatlong panahon. Ngunit ang araw at ang buwan ay hindi noon "namuno" sa diwa ng paglikha ng mga panahon, na pinatutunayan ng katotohanang ang malalaking punong-kahoy na naipon upang bumuo ng ating mga minahan ng karbon ay hindi nagpapakita ng anumang singsing na nagpapahiwatig ng kanilang mga taon ng paglago.

ANG IKALIMANG ARAW

Ang ikalimang yugto ay inilaan para sa paglikha ng buhay-dagat at "mga ibong lumilipad sa itaas ng lupa." (Genesis 1:20). Nabasa natin na nilikha ng Diyos ang malalaking "balyena, at bawat buhay na nilalang na gumagalaw, na sagana namang inilabas ng tubig ayon sa kanilang uri." Genesis 1:21

Sinasabi ng Bibliya na "mga halimaw ng dagat" sa halip na "mga balyena." Ipinapaalam sa atin ng Strong's Concordance na ang salitang Hebreo ay maaari ring isalin bilang "mga halimaw sa lupa." Malamang na tumutukoy ang Genesis 1:21 sa mga

higanteng hayop na pinangalanan ng mga siyentipiko ng mga pangalang gaya ng Dinosaur, Diplodocus, at Tyrannosaurus, na ang ibig sabihin ay malalaking butiki. Iminumungkahi ng mga siyentipiko na bagaman maaaring mabuhay sa lupa ang mga halimaw na ito, mas madali para sa kanila ang gumalaw sa tubig dahil sa kanilang napakalaking timbang, sapagkat tinutulungan ng tubig na suportahan ang kanilang bigat.

Ang pahayag na "bawat lumilipad na ibon" (Genesis 1:21) ay hindi kailangang limitahan sa mga may balahibo. Natuklasan ng mga heologo na noong panahong ito ay mayroon ding malalaking nilalang na may pakpak na hindi may balahibo, na ang kanilang mga pakpak ay kahawig ng sa paniki.

Maging ang mga higanteng butiki ng panahong ito, ang mga nilalang na namuhay lamang sa dagat, o ang mga may balahibo o walang balahibong ibon sa himpapawid, ang bawat uri ay nilikha "ayon sa kaniyang uri." Pinagtitibay ito ng mga heologo, na bukas-palad na inaamin na mula sa patotoong matatagpuan sa "Aklat ng mga Bato" ang bawat isa sa mga uri ay biglang lumitaw nang walang ebidensya na umakyat sila sa hagdan ng ebolusyon.

ANG IKANAM na ARAW

Sa pagtatapos ng ikaanim na "araw," nilikha ng Diyos ang tao, sa Kanyang sariling wangis. Ayon dito, sa panahong ito rin nilikha ang mga hayop sa lupa na magsisilbing pantustos sa pangangailangan ng tao.

Bagaman lumitaw ang mga halaman noong ikatlong "araw," patuloy na lumitaw ang mga bagong uri ng buhay-halaman, at nilikha ang mga namumulaklak na puno at punong namumunga noong ikaanim na araw. Natuklasan ng mga heologo na kasabay ng paglitaw ng mga namumulaklak na halaman at punong , lumitaw din ang bubuyog. Dito na kinailangan ang bubuyog at iba pang insekto para sa polinasyon, at bago ito, hindi pa sila magkakaroon ng sapat na pagkain. Tiniyak ng Maylalang na ang "likas" na pagnanasa ng mga insekto sa pagkain ay kusang magtutulak sa kanila na paglingkuran ang mga namumulaklak na halaman at puno sa kanilang proseso ng reproduksyon.

Ang pinakamahalagang tampok ng likha ng Diyos sa lupa ay ang tao. Dinisenyo ng Arkitekto ng Paglikha ang lupa at lahat ng kayang kagamitan para sa tao. Sa pagbubunyag ng katotohanan tungkol sa paglikha ng tao, dinadala tayo ng banal na manunulat sa likod ng mga tagpo, wari, at pinapakinggan ang Diyos na nagsasalita sa kanyang anak. Genesis 1:26: "Gawa tayo ng tao sa ating larawan, ayon sa ating kawangis; at maghahari sila sa mga isda sa dagat, at sa mga ibon sa himpapawid, at sa mga hayop, at sa buong lupa, at sa bawat gumagapang na nilalang na gumagapang sa lupa."

Walang duda na ito ay isang malaking kagalakan para sa Ama at sa Anak na malaman na ngayon ay malapit nang matupad ang dakilang layunin ng lahat ng nakamit sa pamamagitan ng "pagpapalubog" ng banal na kapangyarihan sa buong nakaraang limang "araw."

Kahit gaano pa kamangha-mangha ang mga naunang gawa ng paglikha, wala pa ring angkop na kinatawan ng Maylalang na maaaring italaga bilang hari ng lupa.

"Lalaki at babae ang nilikha Niya." (Genesis 1:27). Ang maikling pahayag na ito ay pinalalawig sa ikalawang kabanata. Dito natutuhan natin na ang lalaki ang unang nilikha, at nagkaroon ng paglipas ng panahon bago nilikha ang babae. Tungkol sa lalaki, ang talaan ay nagsasaad: "Inanyuan ng Panginoong Dios ang tao mula sa alabok ng lupa at hiningahan ang kaniyang mga butong-ilong ng hininga ng buhay; at ang tao ay naging isang buhay na kaluluwa." Genesis 2:7

Dalawang siyentipikong katotohanan ang inilahad dito tungkol sa anatomiya ng tao: (1) Ang organismo ng tao ay binubuo ng mga kemikal na elemento na likas sa lupa. (2) Nabubuhay siya dahil sa oksihenong hinihinga niya sa kanyang mga бага. Sinasabi sa Levitico 17:11, "ang buhay ng laman ay nasa dugo." Nalaman na ngayon na ang oxygen na napapasok sa бага ay dinadala ng dugo sa bawat bahagi ng katawan, at sa gayon ay nanananatiling buhay ang katawan. Napakagandang-dipa na ang kaalamang ito ay naitala sa Bibliya nang napakalayo bago pa man ito matuklasan ng tao!

"Ang tao ay naging isang buhay na kaluluwa." Ang isang buhay na kaluluwa ay isang buhay na nilalang. Sa Genesis 1:21 at 24, ang parehong salitang Hebreo ay isinalin bilang "buhay na nilalang," na tumutukoy sa mga mababang uri ng hayop. Ang kakulangan ng pagkakapareho sa pagsasalin na ito ay maaaring sumasalamín sa hangarin ng mga tagasalin na

panindigan ang tradisyon ng "imortal na kaluluwa," na nagsasaad na ang mga tao ay may kislap ng hindi mapapuksang buhay na nakatago sa kanilang katawan, na kapag namatay ang katawan, ay nakakalusot at nabubuhay pagkatapos ng kamatayan.

Bagaman hindi man lang ipinahihiwatig ng pariralang "buhay na kaluluwa" ang tradisyon ng "imortal na kaluluwa," malinaw na inisip ng mga tagasalin na mas maganda itong pakinggan kaysa sa pariralang "buhay na nilalang," na ginamit nila kapag ang tinutukoy ay ang mga mababang uri ng hayop. Kung ginamit nila ang alinman sa mga salitang "buhay na kaluluwa" o "buhay na nilalang" sa parehong pagkakataon, mas malamang na malalaman ng mga nag-aaral ng ilang salin ng Bibliya noong Madilim na Panahon na hindi itinuturo sa Bibliya ang tradisyon ng "imortal na kaluluwa." Mas magiging handa silang tanggapin ang simpleng katotohanang inilahad sa Ecclesiastes 3:19-21, kung saan ipinaliwanag ni Solomon na ang tao at ang hayop ay may iisang hininga, na kung "ang isa ay namatay, gayon din ang isa."

Ang Genesis 2:8,9 ay nagbibigay ng karagdagang detalye tungkol sa mapagmahal na probisyon ng Maylalang para sa tao. "Naglagay ang Panginoong Diyos ng isang hardin sa silangan sa Eden; at doon niya inilagay ang taong kaniyang nilalang. At mula sa lupa ay pinasibol ng Panginoong Diyos ang bawat punong kaaya-aya sa paningin at mabuti para sa pagkain; pati na ang puno ng buhay sa gitna ng hardin, at ang puno ng kaalaman tungkol sa mabuti at masama."

Dahil ang tao ay nilikha sa wangis ng Diyos, naunawaan niya ang mga mas mataas na bagay sa buhay. Bagaman perpekto ang lahat ng gawa ng Diyos, at samakatuwid ay maganda kapag tiningnan sa kanilang tunay na liwanag, walang nabanggit sa unang kabanata ng Genesis tungkol sa kagandahan ng paglikha ng Diyos. Malinaw ang dahilan. Hindi na-aappreciate ng mga mababang uri ng hayop ang kagandahan. Ngunit nang likhain ang tao, iba na ang sitwasyon. Ngayon, binigyang-diin ang kagandahan, kahit na mas mahalaga pa kaysa sa pangangailangan sa pagkain. Hindi nilalang ang tao upang mabuhay at kumain lamang; kaya naglagay ang Maylalang ng mga punong "kaaya-aya sa paningin" sa Hardin ng Eden.

TUKSU AT PAGSUWAY

Dahil nilikha si Adan sa wangis ng kanyang Lumikha, at siya ang magiging hari ng lupa, binigyan siya ng pagkakataon na makilala ang kanyang nasasakupan. Binigyan siya ng pananagutan na pangalanan ang "lahat ng hayop sa kulungan," at "ang mga ibon sa himpapawid," at "bawat hayop sa parang." (Genesis 2:19,20). Sa proseso ng paggawa nito, naging malinaw na walang angkop na kasama, o "katulong" para kay Adan. Kaya, sa sarili niyang matalinong paraan, nilikha ng Diyos si Eba. Genesis 2:18,21-25

Hindi naglaon nang malikha si Eba, lumapit sa kanya si Satanas na Diyablo, kumilos sa pamamagitan ng ahas, at hinamon ang sinabi ng Diyos tungkol sa kamatayan bilang parusa sa kasalanan. "Hindi ka talaga mamamatay," wika niya kay Eba, at dagdag pa,

"Alam ng Diyos na sa araw na kakainin mo nito, mabubuksan ang iyong mga mata, at magiging parang mga diyos kayo, na nakakaalam ng mabuti at masama." Genesis 3:1-5

Ang Diyos, sa Kanyang walang-hanggang karunungan, ay naunang nakatala sa Kanyang isip ang gagawin nina Adan at Eva nang hindi pakikialam sa kanilang malayang pagpili. Dahil alam Niya na sila'y magsuway, pinayagan Niya ito. Alam ng Diyos na sa ganoong paraan lamang makakamit ng sangkatauhan ang praktikal na kaalaman sa mabuti at masama.

Tulad ng paunang babala, ang pagsuway ni Adan ay nagbunga ng parusang kamatayan, at sa pamamagitan ng mana ito ay ipinasa sa lahat ng kanyang mga supling. Nagdulot ito ng maraming kalungkutan at pagdurusa. Ngunit sa pamamagitan ng karanasang ito, natututo ang sangkatauhan sa kakilabot na bunga ng pagsuway sa batas ng Maylalang.

Gayunpaman, patuloy na iniibig ng Diyos ang kaniyang mga nilikhang tao. At "bagaman nagdulot siya ng kapighatian, magpapakita pa rin siya ng awa . . . Sapagkat hindi niya kusang pinahihirapan . . . ang mga anak ng tao." Lamentasyon 3:32,33

Dahil mahal ng Diyos ang kaniyang mga nilikhang tao, naglaan Siya ng pagtubos para sa kanila sa pamamagitan ng ating Panginoong Jesucristo. Kaya't isinulat ni Pablo, "Sapagka't kung paanong sa pamamagitan ng tao ang kamatayan, sa pamamagitan din naman ng tao ang pagkabuhay na mag-uli ng mga patay. Sapagka't kung paanong sa Adan , namatay

ang lahat, gayon din naman sa Cristo'y buhayin ang lahat." 1 Corinto 15:21,22

Ang gawaing ito ng muling pagbuhay sa sangkatauhan sa lupa ay maisasakatuparan sa loob ng isang libong taon ng kaharian ni Cristo. Mateo 19:28; Pahayag 20:6

ISANG BAGONG LIKHA

Samantala, simula sa unang pagparito ni Jesus, may isa pang malikhaing gawain na isinasagawa. Maaari nating tawagin itong isang "Bagong Lalang." Ibinigay sa atin ni Apostol Pablo ang pahiwatig dito nang isinulat niya, "Kung ang sinuman ay nasa Cristo, siya ay isang bagong nilalang: ang mga lumang bagay ay lumipas na; narito, ang lahat ng mga bagay ay naging bago." (2 Corinto 5:17). Si Jesus mismo ay naging isang Bagong Nilikha sa banal na antas ng buhay, at ang kanyang mga tunay na tagasunod, na lubos na nakatuon sa paggawa ng kalooban ng Diyos, ay tinitiyak na sila rin ay itataas upang makasama siya, at ang kanilang Langit na Ama. Juan 14:2,3; 17:24; Pahayag 3:21; 2 Pedro 1:4

Isang bagong araw ang sisimulan sa pagsilang ng "Araw ng Katuwiran." (Malakias 4:2). Ang Araw ng Katuwiran ay si Cristo, at ang kaniyang mga tapat na tagasunod ay sasama sa kaniya. Ang mga ito ay muling nabuhay mula sa kamatayan sa "unang pagkabuhay" upang mabuhay at maghari kasama ni Cristo. (Pahayag 20:4,5). Ang mga ito ang "matuwid" na "liliwanag na parang araw sa kaharian ng kanilang Ama." Mateo 13:43

Samantala, magkakaroon ang tao ng pagkakataong matutuhan ang mga pakinabang ng pagsunod. Sa kalaunan, gigisingin ang lahat mula sa pagtulog ng kamatayan. Pagkatapos, na armado n , ang kaalamang nakuha sa pamamagitan ng karanasan sa kasamaan, ang mga tatanggap sa mga probisyon ng buhay na inihanda para sa kanila sa pamamagitan ni Cristo at susunod sa mga batas ng kaharian na umiiral noon, ay maibabalik sa kaperpektoang pantao. Nangyari noon, ang tao, ang hari ng lupa, ay maninirahan sa liwanag ng mukha ng kanyang Lumalang magpakailanman, na tinatamasa ang mga pagpapala ng kapayapaan, kalusugan, at buhay na walang hanggan.